

การพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม
ของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร^{*}
THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATOR
COMPETENCY MODEL IN INNOVATIVE LEARNING MANAGEMENT FOR ELECTRONIC
PROFESSION TEACHERS IN INSTITUTE OF VOCATIONAL EDUCATION, BANGKOK

¹ปริญญา อินทรगी Parinya Intaragave ²ภารดี อนันต์นาวี Paradee Anannawee
³พงศ์เทพ จิระโร Pongthep Jiraro

^{1,2}มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok University, Thailand

³วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา St theresa international college, Thailand

Corresponding Author E-mail: intaragavee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางของ Krejcie & Morgan และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิได้ จำนวน 51 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผลการพัฒนาแบบฯ มี 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มี 5 ด้าน ได้แก่ (1) สมรรถนะความเป็นผู้นำ (2) สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ (3) สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ (4) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (5) สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ POLCD 3) ผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, สมรรถนะ, ผู้บริหารสถานศึกษา, การจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม, ครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์, สถาบันการอาชีวศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to develop and evaluate the competency model of educational institution administrator in innovative learning management of electronics vocational teachers in Institute of Vocational Education, Bangkok. The research methods comprised of three steps: Step 1: Studying the current state, desirable state, and the need for competency of educational institution administrators in innovative learning management of electronics vocational teachers in Institute of Vocational Education, Bangkok, Step 2: Developing the school administrator's competency model in innovative learning management of electronics vocational teachers in Institute of Vocational Education, Bangkok, and Step 3: Conducting a pilot test and evaluating the feasibility and benefits of the model. The Sample group consists of executives of Vocational Education Institution, institute administrators, teachers, and heads of electronics department at vocational education institutes under Institute of Vocational Education, Bangkok. The sample size was determined by using Krejcie and Morgan's table and a stratified random sampling method with the result of 51 participants. The research tools used were questionnaires, interviews, and evaluations. The data were analyzed using basic statistics and content analysis. The research results indicated that: 1) the current state and necessity of educational institution administrators' competencies in innovative learning management of electronics profession teachers in Institute of Vocational Education, Bangkok were generally being practiced at a high level. 2) The developed model comprises of two components. The first component consists of five dimensions of competencies for educational institution administrators in managing innovation learning of electronics vocational teacher in Institute of Vocational Education, Bangkok, which are (1) Leadership (2) Strategic management (3) Learning management (4) Teamwork (5) Morality, Ethics, and Integrity. The second component is the process of managing innovative learning of electronics profession teachers, which is POLCD. 3) the overall evaluation results of the model are highly possible and beneficial.

Keywords: Model, Competency, Educational Institution Administrator, Innovative Learning Management, Electronic Profession Teachers, Institute of Vocational Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2542 นั้นส่งผลให้เกิดการปฏิวัติด้านการจัดการการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นเร่งด่วนในการจัดการด้านการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนในชาติและสนับสนุนให้บุคคลสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการจัดการการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน สังคม เพื่อให้บุคคลในชาติเกิดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2542) และจากพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนดบทบาทหน้าที่ของการอาชีวศึกษาไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เป็นกระบวนการศึกษาที่ประกอบด้วยการศึกษาความรู้ และการฝึกอบรมวิชาชีพผสมผสานกันเพื่อการเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งในและนอกสถานศึกษา และต้องเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมีรูปแบบการจัดการศึกษา 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี โดยความร่วมมือกันในการจัดการศึกษาของชุมชน สังคม ตลอดจนถึงสถานประกอบการในการร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคน มีการระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ได้กำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติงานที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

การจัดการอาชีวศึกษายังต้องขึ้นอยู่กับทิศทางเศรษฐกิจของประเทศโดยจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สถานการณ์การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community – AEC) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก ทำให้อำนาจสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนให้กับภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และกลุ่มบริการในนโยบายประเทศไทยแลนด์ 4.0 ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยมีฐานคิดหลักคือเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมและเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมทั้งแนวคิดเรื่องทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการจัดการศึกษา การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และเข้ากับบริบทของโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังได้นำกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของ

คนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนากับนานาชาติ ประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ มาเป็นแนวทางการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

ปัญหาสำคัญของการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านอาชีวศึกษา คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบต่อในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมที่หลากหลายด้าน ทั้งการใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทนแรงงานคน การนำเครื่องจักรที่ทันสมัยทำงานในระบบอัตโนมัติมาใช้ในการผลิต ทิศทางของธุรกิจเน้นใช้แรงงานที่มีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีเข้ามาควบคุมเครื่องจักรที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทดแทนการใช้แรงงานคนจำนวนมากเพื่อเร่งการผลิตตั้งในอุตสาหกรรมสมัยอดีต เน้นอุตสาหกรรมการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ที่ให้มูลค่าผลตอบแทนสูง ใช้แรงงานน้อยต้นทุนต่ำ ปรับเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ที่เน้นเทคโนโลยีและนวัตกรรม สร้างและผลิตสินค้าคุณภาพสูงและมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดรายได้สูงกว่าการลงทุนในระบบอุตสาหกรรมเดิม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงต้องเร่งปรับเปลี่ยนวิธีการในการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

การจัดการการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เน้นการศึกษาที่ต้องมีการฝึกทักษะทางด้านปฏิบัติ โดยกำหนดเป็นนโยบายการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ในปี พ.ศ. 2562 และ 2563 กำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของสถานศึกษา โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้เรื่องของการฝึกปฏิบัติจริง เน้นสร้างชิ้นงานนำไปสู่การสร้างสิ่งประดิษฐ์และต่อยอดเป็นนวัตกรรม จัดรายวิชาโครงการในแต่ละภาคเรียน โดยผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสรสร้างนวัตกรรมหรือชิ้นงานจริง โดยลักษณะการจัดการศึกษาใช้วิธีการศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำ ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ กระตุ้นให้คำปรึกษา เพื่อให้ชิ้นงานในวิชาโครงการสำเร็จลุล่วง โดยนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน หลังจากนั้นสามารถนำชิ้นงานในโครงการนั้น ต่อยอดเป็นสิ่งประดิษฐ์ นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และชุมชนได้ (ชลัท อุดถาวรยิ่ง, 2558)

แต่ปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid-19 ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาอย่างถึงขั้นนั้น ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ก็คือ ผลกระทบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ยังมีแนวโน้มการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างในหลายพื้นที่ ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศแนวทางการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากเดิมการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาใช้การจัดการเรียนรู้วิชาทฤษฎีในห้องเรียนทฤษฎีและวิชาปฏิบัติใน

โรงงาน มีการฝึกทักษะการปฏิบัติงานกับชิ้นงานหรืออุปกรณ์ของจริง โดยครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการควบคุมการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการการเรียนรู้ แต่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดปรับเปลี่ยนวิธีจัดการการเรียนรู้ การจัดเวลาเรียน การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ การฝึกอาชีพ การประเมินผลการเรียนรายวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสถานศึกษาอาจกำหนดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียน เนื้อหาและกิจกรรมตามสมรรถนะโดยบูรณาการในลักษณะของกลุ่มวิชาอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และในสถานการณ์ที่มีประกาศเขตพื้นที่สถานการณ์ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาและประเมินผลตามหลักสูตร โดยใช้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและความสะดวกเหมาะสมของสถานศึกษา

จากปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาจึงต้องเร่งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ลักษณะ และวิธีการ ในการให้บริการทางการศึกษามาให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) เป็นสหวิทยาการ (Interdisciplinary) มีการบูรณาการระหว่างสาขาวิชา ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจและสื่อสารในมิติต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นส่วนตัว สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง หรือในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก 2) สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) จะเป็น เครื่องมือสำคัญทางการศึกษา ช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา เสริมการติดต่อสื่อสารจากรูปแบบดั้งเดิม ครูและผู้บริหารโรงเรียนก็ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์การสอนและการจัดทำหลักสูตร นอกจากนี้ยังจะเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้อีกด้วย 3) โครงสร้างและจุดเน้นของห้องเรียน (structure and focus of classroom) จะเป็นห้องเรียนที่จัดให้ เหมาะสมกับแนวคิดใหม่ทางการศึกษาที่เปลี่ยนจากหลักสูตรที่เน้นตำราเรียน เป็นหลักสูตรที่เน้นประสบการณ์ จากการทำวิจัยเน้นสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ในเชิงรุก มากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดหรือแจกจ่ายสารสนเทศเท่านั้น เน้นวัฒนธรรมการสืบค้นและความรู้มากกว่าการจดจำในสารสนเทศ 4) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning) เป็นรูปแบบที่จะช่วยให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อการทำงานเป็นทีมต่อไปในอนาคต โดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556) นอกจากนี้ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 3 สมรรถนะหลัก คือ 1) สมรรถนะด้านความรู้ (การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา) 2) สมรรถนะด้านทักษะ (การบริหารงานวิชาการและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้) 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ (ภาวะผู้นำทางวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม) อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารจัดการทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม (พระมหาญาณวฑฺฒน์ จิตวฑฺฒโน และศุภกัญญา ศรีคำไทย, 2565)

ด้วยเหตุดังกล่าว สถานศึกษาอาชีวศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการผลิตกำลังคนทางด้านอาชีพร่วมกับสถานประกอบการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการแรงงานของประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องบริหารจัดการให้สถานศึกษา มีความสามารถในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการและทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตผลิตภัณฑ์ในรูปแบบเดิมไปสู่การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เน้นเทคโนโลยีและนวัตกรรม เน้นการเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยี แต่ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้สถานการณ์การ

จัดการการศึกษาของสถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลง ต้องนำเทคโนโลยีทางการสื่อสารมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องสรรหาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อันเหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาต้องมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมให้กับครูผู้สอน ต้องเร่งเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องพัฒนาทักษะ พัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครู เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ ความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เน้นการคิดค้น การประดิษฐ์ การผลิต ชิ้นงานเชิงนวัตกรรม ครูผู้สอนต้องเน้นการสอนเชิงประดิษฐ์คิดค้นอย่างจริงจัง เน้นการฝึกทักษะปฏิบัติโดยการใช้นวัตกรรมเพื่อเสริมการเรียนรู้ ครูอาชีวศึกษาในยุค 4.0 ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม ความรู้จำเป็นสำหรับครูอาชีวศึกษานั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะการฝึกปฏิบัติและเจตคติที่ตีรวมถึงสมรรถนะและความสามารถพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการศึกษา การประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ ในการเสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นนักนวัตกรรมในอนาคต

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาจึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนสถานศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสนใจและต้องการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของการเป็นสถานศึกษาที่ใช้การจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีความสามารถในระดับสากล และเพื่อเป็นแบบแผนในการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่สังคมเชิงนวัตกรรม ในสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสถานการณ์โลกปัจจุบัน ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

1. การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำมากำหนดกรอบสมรรถนะของผู้บริหารในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 13 วิทยาลัย รวมประชากร 59 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie; & Morgan (1970) ใช้การเลือกแบบสุ่ม จำนวน 51 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตำแหน่งและหน้าที่ในการแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นชั้นภูมิต่างๆ และดำเนินการสุ่มผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ตามสัดส่วนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา 4 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา 43 คน และ 3) ครูหัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ 4 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถนะของผู้บริหารจากสถาบันอุดมศึกษา 3 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถนะของผู้บริหารจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครที่มีผลงานการบริหารงานเป็นที่ยอมรับ 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. ขั้นการร่างรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร การสำรวจสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถ จากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อร่างรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ร่างรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของร่างรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความถูกต้องและความเหมาะสมของร่างรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการดังนี้

1. สร้างคู่มือการทดลองใช้รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

2. การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

1.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สมรรถนะความเป็นผู้นำ	4.11	0.61	มาก
2. สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์	4.10	0.76	มาก
3. สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้	4.20	0.85	มาก
4. สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	4.11	0.84	มาก
5. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	4.34	0.82	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.17	0.80	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ดังนี้ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.82) สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.85) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.84) สมรรถนะความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.61) และสมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.76)

1.2 ผลสรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร สรุปได้ ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการ การเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวางแผน P (Plan) 2) ขั้นการจัดองค์กร O (Organizing) 3) ขั้นการนำ L (Leading) 4) ขั้นการควบคุม C (Controlling) 5) ขั้นการพัฒนา D (Developing) ตามประเด็น ดังนี้ 1) สมรรถนะความเป็นผู้นำ 2) สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ 4) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม 5) สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ซึ่งจากการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ พบว่า ทั้ง 5 ด้าน ใช้กระบวนการ POLCD มาขับเคลื่อนบรรลุตามเป้าหมาย นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ได้เป็นอย่างดี

2. ผลการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์โดยที่กระบวนการตามขั้นตอนของรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ได้แก่ 1) สมรรถนะความเป็นผู้นำ

2) สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ 4) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม
5) สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

1. สมรรถนะของผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำในการจัดการการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมบ่งชี้ 1) กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ชัดเจน และใช้ขับเคลื่อนองค์กรอย่างมุ่งมั่น 2) สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ขององค์กรให้ครูและบุคลากรเข้าใจ ยอมรับและปฏิบัติตามเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านการจัดการการเรียนรู้ 3) สามารถกำหนดกลยุทธ์และแผนงานด้านจัดการการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม 4) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ แสดงบทบาทในการร่วมมือกันจัดการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชาซีพอย่างลึกซึ้ง 5) สนับสนุน ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากร ด้วยการให้คำปรึกษา การมอบหมายอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ 6) สามารถวางแผน ขับเคลื่อน ควบคุม และพัฒนาให้องค์กรเกิดความเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน 7) สนับสนุนให้องค์กรมีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 8) สามารถชี้นำองค์กรและสังคมอย่างสร้างสรรค์

2. สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการจัดการการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมบ่งชี้ 1) ทักษะการคิดเชิงระบบ คิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) ความเข้าใจในบริบทขององค์กร และสามารถวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ได้ 3) สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กรเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ 4) สามารถวางแผนปฏิบัติงานและแนวทางการปฏิบัติตามแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ได้ 5) สามารถคิดวิเคราะห์และเลือกแนวทางปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร 6) สามารถใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ 7) สามารถใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการ รับมือกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ได้ 8) การปฏิบัติงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ 9) สามารถกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานภายใต้เงื่อนไข ของเวลาและสถานการณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ 10) สามารถประเมินแนวโน้มและเชื่อมโยงสถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องมากำหนดกลยุทธ์ 11) สามารถนำแผนกลยุทธ์มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ขององค์กร

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมบ่งชี้ 1) สามารถนำความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการการเรียนรู้ 2) สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ในการจัดการการเรียนรู้ 3) สามารถนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 4) สามารถส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการการเรียนรู้ 5) สามารถนำความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา และการจัดการการเรียนรู้ 6) สามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดการการเรียนรู้ที่ถูกต้องให้แก่ครู 7) สามารถสร้างองค์ความรู้ในการจัดการการเรียนรู้ที่ถูกต้องให้แก่ครูผู้สอน 8) สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 9) สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 10) สามารถประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 11) สามารถส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 12) สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 13) สามารถบริหารจัดการงานบริการผู้เรียน ให้เกิดประสิทธิภาพ 14) สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ 15) สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ 16) สามารถบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ 17) สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้อย่างเพียงพอกับความต้องการของการจัดการเรียนรู้

4. สมรรถนะการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมบ่งชี้ 1) การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงาน 2) การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม 3) การปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลาย 4) การเสริมแรงให้กำลังใจส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน 5) การ ยอมรับและชื่นชม ศักยภาพ และความสามารถของบุคลากร 6) สามารถออกแบบ สร้าง และพัฒนาทีมงานที่มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง 7) มอบหมายความรับผิดชอบที่ชัดเจนและเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงศักยภาพได้ อย่างเต็มความสามารถ 8) ยกย่อง และเชิดชูเกียรติ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีผลงานทางวิชาชีพให้ สาธารณชนได้รับทราบ

5. สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีพฤติกรรมบ่งชี้ 1) ความเป็นผู้นำเชิง คุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 3) การบริหารงานและการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล 4) เสียสละ อุทิศตน โดยเห็น ประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ 5) มีความซื่อสัตย์สุจริต และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ส่งเสริมและ พัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 1) การวางแผน P (Plan) 2) การจัดองค์กร O (Organizing) 3) การนำ L (Leading) 4) การ ควบคุม C (Controlling) 5) การพัฒนา (Developing)

3. ผลการทดลองใช้ขั้นทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวม มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ที่สุด ด้วยการสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของผู้ใช้ ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดลองใช้ขั้นทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่าง อิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

คำถาม	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร						
1. สมรรถนะความเป็นผู้นำ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

คำถาม	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
กระบวนการจัดการการเรียนรู้เชิงวัต กรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์						
1. การวางแผน P (Plan)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การจัดองค์กร O (Organizing)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การนำ L (Leading)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การควบคุม C (Controlling)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. การพัฒนา (Developing)						
รวมเฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.82) 2) สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.85) 3) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.84) สมรรถนะความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.61) สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.76) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครมีการปฏิบัติตามแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและนโยบายของสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้กำหนดแนวนโยบายไว้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมสามารถนำไปปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ ประกอบกับการออกแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เชิงวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาตรงกับสภาพจริงในปัจจุบัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความรู้ ความเข้าใจถึงบทบาทของตนเองมากยิ่งขึ้น เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาเดช บุญเชิดชู (2553) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพ มีจำนวน 20 สมรรถนะ 101 คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม รูปแบบที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นรูปแบบบูรณาการพัฒนาเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ผ่านการพัฒนาสมรรถนะที่มีความต้องการพัฒนาสูง 5 ลักษณะ ได้แก่ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการจัดระบบการปฏิบัติงาน ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างประกันคุณภาพความสามารถในการบริหาร

จัดการความรู้ในองค์การ ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงและความเป็นไปได้ของรูปแบบมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุรีรักษ์ คุ่มกลาง (2564) ได้วิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพประกอบด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อย ดังนี้ 1) ด้านความรู้ 26 สมรรถนะย่อย 2) ด้านทักษะ 24 สมรรถนะย่อย 3) ด้านคุณลักษณะ 28 สมรรถนะย่อย 4) ด้านแรงจูงใจ 24 สมรรถนะย่อย 5) ด้านเจตคติ 28 สมรรถนะย่อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตาภา เร่งมีศรีสุข และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมส่งเสริมศักยภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21 ที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมมี 6 ปัจจัย 1) หัวข้อการฝึกอบรมทันสมัย 2) ความต้องการของผู้บริหารระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ 3 ความต้องการหรือความจำเป็นของครูอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตร 4) ความต้องการของผู้บริหาร 5) ความต้องการของชุมชนสังคม 6) ความต้องการด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีของสังคม

นอกจากนั้น Spencer & Spencer (1993) ได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในอนาคต ประกอบด้วย 1) การคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ต้องสามารถเข้าใจและคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสภาพทั่วไป เข้าใจโอกาสการทาดตลาด อุปสรรคในการแข่งขันการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์การของตนเอง เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือความสำเร็จ 2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leading) ต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ขององค์การที่ได้ปฏิบัติได้จริงและบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการให้บุคคลในองค์การและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้เขาเหล่านั้นอยากทำงานและทาสัญญาประชาคมร่วมกันในการที่จะเปลี่ยนแปลงองค์การไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น 3) การจัดการด้านความสัมพันธ์ (Relationship Management) ต้องมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเครือข่ายหลายๆ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้บริหารและหัวหน้าหน่วย เช่น บริษัทห้างร้านทั่วไป รวมถึงส่วนราชการต่างๆ สัมพันธภาพที่ว่านี้ไม่จำเป็นว่าต้องมีกับผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตำแหน่งที่ให้คุณให้โทษได้เท่านั้นแต่ใครก็ตามที่น่าจะเป็นประโยชน์กับเราต้องมีสัมพันธ์ภาพที่ดีไว้เพื่อพึ่งพาอาศัย

2. รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครุวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครุวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ได้แก่ 1) สมรรถนะความเป็นผู้นำ 2) สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ 4) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม 5) สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

2.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครุวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ 1) การวางแผน P (Plan) 2) การจัดองค์กร O (Organizing) 3) การนำ L (Leading) 4) การควบคุม C (Controlling) 5) การพัฒนา (Developing) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายทั้งสองหน่วยงานนี้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบสำหรับปฏิบัติงานของต้นสังกัดกับสถานศึกษา ที่ทำงานร่วมกัน มีการวางแผนงาน และติดตามผลการดำเนินงาน ตามเป้าหมายและจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ให้องค์ความรู้ในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครุวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้กรพัฒนาอย่างเป็นระบบ ชัดเจน ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Spencer &

Spencer (1993) ได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในอนาคต ประกอบด้วย 1) การคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ต้องสามารถเข้าใจและคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสภาพทั่วไป เข้าใจโอกาสการตลาด อุปสรรคในการแข่งขันการวิเคราะห์ รู้จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์การของตนเอง เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือความสำเร็จ 2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leading) ต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ขององค์การที่ได้ปฏิบัติได้จริงและบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ให้บุคคลในองค์การและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้เขาเหล่านั้นอยากทำงาน และทำสัญญาประชาคมร่วมกันในการที่จะเปลี่ยนแปลงองค์การไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น 3) การจัดการด้านความสัมพันธ์ (Relationship Management) ต้องมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเครือข่ายหลายๆ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้บริหารและหัวหน้าหน่วย เช่น บริษัทห้างร้านทั่วไป รวมถึงส่วนราชการต่างๆ สัมพันธ์ภาพที่ว่านี้ไม่จำเป็นว่าต้องมีกับผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตำแหน่งที่ให้คุณให้โทษได้เท่านั้นแต่ใครก็ตามที่น่าจะเป็นประโยชน์กับเราต้องมีสัมพันธ์ภาพที่ดีไว้เพื่อพึ่งพาอาศัย

นอกจากนั้นพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศิลาภรณ์ จันทไชย (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน พบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน 4) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ที่เปิดสอนในช่วงชั้นแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน 5) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน 6) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมที่เปิดสอนในช่วงชั้นแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน 7) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 8) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 8 ตัวคือการนิเทศ และการประเมินผล การยืดหยุ่นและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเพื่อองค์กร การจูงใจหรือความสามารถ ในการสร้างทิศทางด้วยตนเอง การประสานงาน การให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ความสามารถการโน้มน้าวสมาชิกให้ทำงานประสบผลสำเร็จ ความสามารถในการประเมินและวินิจฉัยสถานการณ์ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและความสามารถในการบริหารตนเอง 9) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ด้านที่ต้องหาแนวทางพัฒนามีด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการจูงใจหรือความสามารถในการสร้างทิศทางด้วยตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา ด้านการประสานงาน ด้านความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเพื่อองค์กร ด้านการให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านความสามารถในการบริหารตนเอง ด้านยุทธวิธีทำให้

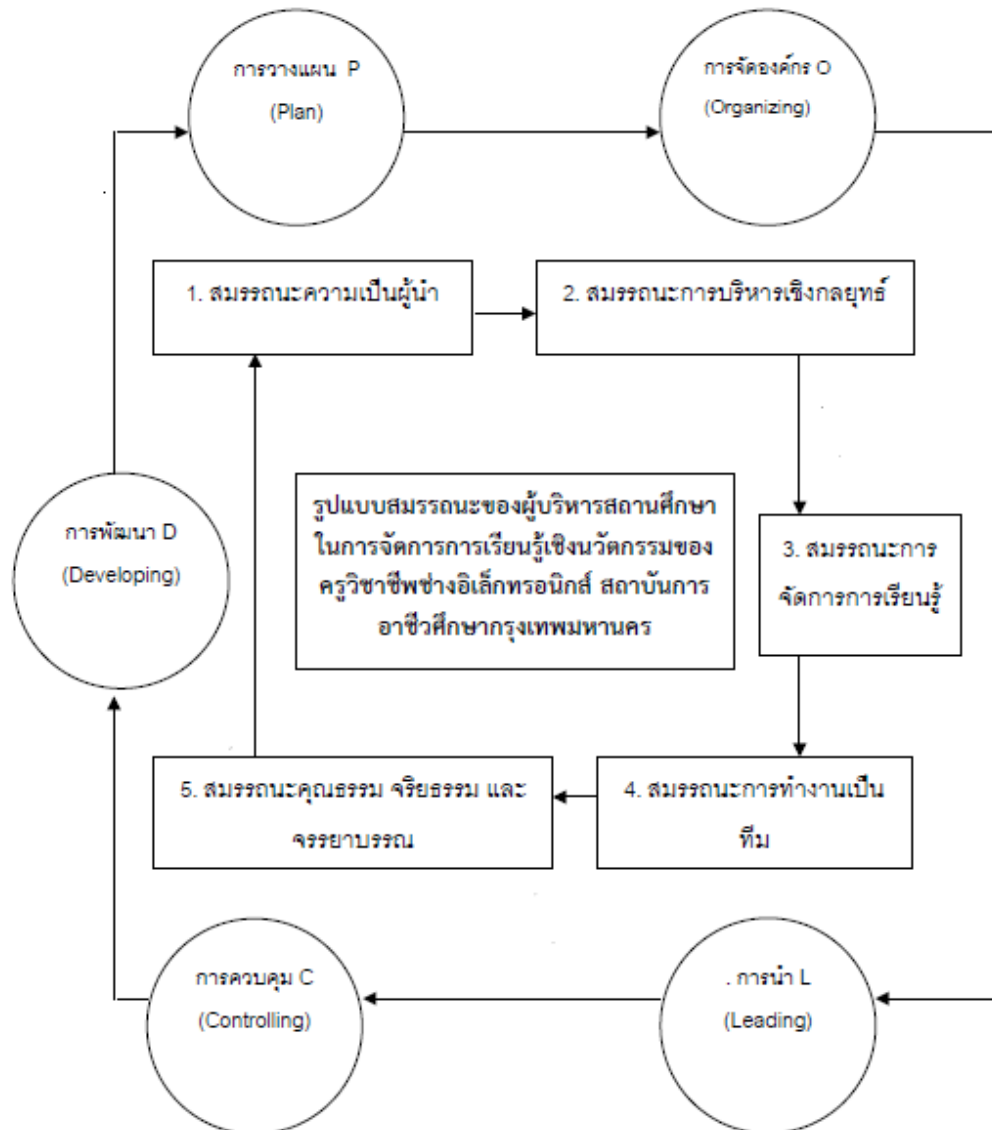

สมาชิกปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านความสามารถในการประเมินและวินิจฉัยสถาน การณ์ได้ อย่างถูกต้องแม่นยำ ด้านความสามารถในการบริหารความขัดแย้งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ด้านความสามารถในการคิดและวางแผนกลยุทธ์ ด้านความสามารถการโน้มน้าวสมาชิกให้ทำงานประสบ ผลสำเร็จ ด้านการประเมินผู้เรียน และด้านการนิเทศและการประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนวทางพัฒนาแล้ว

3. ผลทดลองใช้และประเมินรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิง นวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยประเมินความเป็นไป ได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิง นวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู มีความ ตระหนักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทักษะอาชีพ ให้มีความสำคัญ และให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี เกิด ความพึงพอใจต่อการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับงานวิจัย ของชวนพิศ สิทธิธาดา (2552) ได้ศึกษารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) สมรรถนะด้านวิชาชีพ 2) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ 3) สมรรถนะด้านหน้าที่ 4) สมรรถนะด้าน บุคคล และ 5) สมรรถนะด้านการบังคับบัญชา รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี ประสิทธิภาพเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบที่มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไป ได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้ เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร อันเป็นโครงสร้างของ ความคิดที่แสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปแบบ ลักษณะเป็นแบบจำลองที่ออกแบบเพื่อแสดงถึงแนวความคิดของ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณลักษณะต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาในการที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการจัดการ การเรียนรู้ของครูผู้สอนให้กับผู้เรียน จนครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการใหม่ๆ โดยการปรับใช้นวัตกรรม ด้านการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะพื้นฐานของผู้เรียน การสร้าง ความรู้ การสร้างทักษะชีวิต การสร้างทักษะในวิชาชีพจนเกิดการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายกรอบ สมรรถนะวิชาชีพในแต่ละรายวิชาของการจัดการเรียนสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร และรูปแบบดังกล่าวสามารถใช้เป็นแบบอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ แนวความคิดนั้นแล้วยังคงผลลัพธ์ของการบรรลุเป้าหมายการจัดการการเรียนรู้ได้ สรุปองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย มีอธิบายดังนี้

1. สมรรถนะผู้บริหารในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพ เป็นความรู้ ทักษะ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาในการที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการจัดการการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนของครูผู้สอน จนเกิดการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ประกอบไปด้วยสมรรถนะความเป็นผู้นำ สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ สมรรถนะการจัดการการเรียนรู้ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

2. การจัดการ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยผ่านการอำนวยความสะดวกประสานความร่วมมือกันของบุคลากร ในการดำเนินกิจกรรม ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

ขั้นการวางแผน P (Plan) การกำหนดเป้าหมายการจัดการการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอนชัดเจน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการจัดการการเรียนรู้

ขั้นการจัดองค์กร O (Organizing) การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนดบทบาท หน้าที่ ขอบข่ายงาน การมอบหมายหน้าที่ การจัดเตรียมงบประมาณ เครื่องมือ รวมถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในเรื่องของการจัดการการเรียนรู้

ขั้นการนำ L (Leading) ภาวะในการควบคุมกระบวนการจัดการการเรียนรู้ให้สำเร็จลุล่วง โดยการแสดงออกในด้านการสร้างแรงจูงใจการทำงาน การแสดงออกในด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา ทักษะด้านการตัดสินใจ ของการจัดการการเรียนรู้

ขั้นการควบคุม C (Controlling) การควบคุม การติดตาม (Monitoring) และประเมินผลงาน (Evaluation) ให้การจัดการการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการจัดการการเรียนรู้

ขั้นการพัฒนา D (Developing) การนำผลการติดตามและประเมินผล มาใช้เป็นแนวทางในการปรับแก้ไข และพัฒนาการจัดการการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ควรจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารและมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ
 - 1.2 สถานศึกษาควรได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูแต่ละสาขาวิชาเป็นกลุ่มย่อย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันในการพัฒนาการเรียนการสอนแต่ละสาขาของอาชีวศึกษา
 - 1.3 สถาบันการอาชีวศึกษาในแต่ละสถาบันควรจัดประชุมร่วมกับภาคีเครือข่ายการศึกษาในแต่ละพื้นที่เพื่อจะได้พัฒนาสมรรถนะของการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ และเป้าหมายของการจัดการแต่ละสถาบันการอาชีวศึกษา
 - 1.4 ควรสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับผู้บริหารเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่สูงสุดในการใช้รูปแบบจากผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอน
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and development) เพื่อนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมในหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งผู้บริหารในการศึกษาประเภทต่างๆ
 - 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ โดยเฉพาะสมรรถนะที่มีความต้องการด้านทักษะของผู้เรียนและมีความจำเป็นสูงเพื่อกำหนดกิจกรรมการพัฒนาให้มีรายละเอียดเฉพาะแต่ละสมรรถนะต่อไป
 - 2.3 ควรมีการศึกษากการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมของครูวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาได้ตรงกับเป้าหมาย ของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานให้บรรลุต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตาภา เร่งมีศรีสุข และคณะ. (2564). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมส่งเสริมศักยภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 5(11). 288-301.
- ชลัท อุดยารยั้ง. (2558). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการสอนวิชาโครงการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนโดยวิธีผสมผสาน. *ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชวนพิศ สิทธิธาดา. (2552). รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล. *ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภาเดช บุญเชิดชู. (2553). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. *ดุสิตนิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรیرักษ์ คุ่มกลาง. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 5(11). 244-54.
- พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน และศุขภิญญา ศรีคำไทย. (2565). การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์*. 3(1). 70-77.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธี.
- ศิลปกรรม จันทไชย (2553) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 2(4). 152-166.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2554-2559)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610.
- Spencer, L. M.; & Spencer, S. M. (1993). *Competency at Work: Models for Superior Performance*. New York: John Wiley & Sons.